

La Defensa

Suplement especial amb motiu del judici al referèndum de l'1-0

Gener de 2019 | 80.000 exemplars gratuïts

IRREGULARITAT PER NORMA

Jesús Rodríguez | @albertmartnez

El judici del procés arrossega nombroses vulneracions de drets fonamentals que els equips jurídics de la defensa faran servir per posar el jutge Manuel Marchena contra les cordes i aconseguir la nul·litat del procediment en instàncies europees

Les irregularitats i vulneracions de drets fonamentals en el procés del *procés* no són un argumentari exclusiu de la defensa de les persones encausades; també han estat denunciades en un manifest signat per 120 personalitats del Dret de l'àmbit universitari de l'Estat espanyol. "La banalització dels delictes de rebel·lió i sedició" encapçala un text on s'afirma que ni els fets del 20 de setembre ni els de l'1 i el 3 d'octubre de 2017 van donar lloc a la violència exigida en els tipus penals descrits per la Fiscalia i el Tribunal Suprem.

Però tot va començar, també les irregularitats, al jutjat d'instrucció número 13 de Barcelona. El mes de febrer de 2017 un ciutadà anònim –que després es va saber que era Miguel Duran, advocat, exdirectiu de Telecinco i candidat de Ciutadans a les eleccions europees de 2009– presentava una denúncia en contra del jutge Santi Vidal pel contingut d'una conferència on assegurava que existia una partida econòmica secreta per a la celebració del referèndum de l'1 d'octubre. L'escrit del lletrat va anar a parar al sistema de repartiment del Jutjat Degà de Barcelona, i mitjançant un algoritme pretesament aleatori va caure en mans del jutge Juan Antonio Ramírez Sunyer, titular del jutjat d'instrucció número 13. Dues setmanes més tard, el

partit d'ultradreta Vox presentava una querrela al Tribunal Superior de Justícia de Catalunya (TSJC) en contra del Govern de Catalunya. El magistrat del TSJC Carlos Ramos va optar per reenviar la part de la querrela que afectava persones no aforades –com és el cas de Santi Vidal– al seu col·lega Ramírez Sunyer, ja que constava que havia obert diligències pels mateixos fets uns dies abans.

El número 13 va encendre les primeres alarmes entre professionals de l'advocacia bregats en la defensa dels drets fonamentals d'activistes dels moviments socials. Ramírez Sunyer no era un jutge qualsevol, en el seu currículum hi havia una llarga trajectòria de resolucions controvertides: presons preventives, seguiments, punxades de línies telefòniques i imposició d'elevades fiances a activistes del moviment okupa, anarquistes, militants de l'esquerra independentista i sindicalistes combatives. El cas més recent havia estat l'empresonament preventiu de Sergi Rubia, membre dels Castellers de Barcelona acusat de participar el maig de 2014 en els aldarulls contra el desallotjament de Can Vies. En el judici posterior, Rubia va ser absolt, però ningú li va retornar les setmanes que havia passat a les cel·les de la Model i de Brians I.

Doncs bé, la causa contra Santi Vidal, que després esdevindria la causa contra el procés, esta-

La manifestació del 15 d'abril de 2018 va aplegar centenars de milers de persones a l'avinguda del Paral·lel de Barcelona | DANI CODINA

ATS

va en mans d'aquest jutge, catalogat pels qui el coneixien com a extremadament conservador. El mecanisme d'assignació del cas a Ramírez Sunyer ha estat qüestionat per algunes de les defenses de

La causa del procés es va assignar al jutge Ramírez Sunyer, un dels més conservadors de l'estructura judicial

les persones encausades, ja que ni el Jutjat Degà de Barcelona ni el TSJC han acreditat documentalment quin era el sistema de repartiment vigent a data de febrer de 2017. Tant és així que l'advocat

cat Ramon Setó ha presentat una denúncia per presumptes irregularitats i així poder aclarir si el dia que la denúncia de Miguel Duran va arribar al Jutjat Degà en el bombo de repartiment hi podia haver o no el jutjat d'instrucció 13. La polèmica té el seu fonament en un document del TSJC donat a conèixer pel Col·legi d'Advocats de Barcelona on es determina que els jutjats que es troben de guàrdia el dia que es presenta una denúncia i l'endemà -Ramírez Sunyer estava de guàrdia l'endemà de la denúncia presentada per Miguel Duran- no es poden incloure al sistema de repartiment. És important recordar que sense la investigació de Ramírez Sunyer la causa del Tribunal Suprem s'hauria vist obligada a començar de zero, ja que quan Pablo Llarena es va declarar competent per instruir el cas va reclamar al jutge de Barcelona els milers i milers de folis de la investigació, que va donar per bons i va establir com a punt de partida.

INVESTIGADOR I PART

El segon dels aspectes irregulars en el procediment té a veure amb la identitat de l'alt comandament de la Guàrdia Civil a qui Ramírez Sunyer va encarregar la investigació. Segons les informacions publicades per les periodistes Patricia López i Carlos Enrique Bayo al mitjà de comunicació *Público*, el tinent co-

ronel Daniel Baena, cap de la Policia Judicial de la Guàrdia Civil a Catalunya, s'amagava a les xarxes socials darrere del pseudònim *Tácito* -amb el perfil de Twitter @nmaquiavelo1984. Amb aquest àlies i amb la descripció de *polítolleg*, criticava, emparat per l'anonimat digital, els polítics que ell mateix investigava en relació amb l'1 d'octubre, així com a periodistes, mossos, entitats com Òmnium o partits com ERC i la CUP. La informació mai va ser desmentida i, malgrat tot, ni se'l va apartar de la causa ni se'l va investigar o sancionar per una conducta que vulnera el codi deontològic dels cossos policials i forçosament l'hauria d'haver inhabilitat com a responsable d'una investigació on calia una escrupolosa imparcialitat.

I més indicis de parcialitat. Lluny de la neutralitat necessària, Carlos Lesmes, president del Consell General del Poder Judicial, remetia el 2 de novembre de 2018 una carta al jutge Ramírez Sunyer -amb una malaltia terminal i poc abans de la seva mort- on li deia amb voluntat d'homenatge: "Vas decidir canviar el rumb de la teva pròpia història, i en fer-ho vas canviar el de la Història mateixa del nostre país". I més endavant afegia: "Et transmeto el meu més profund respecte i admiració per la teva persona; per la persona que és capaç de perseguir tan tenaçment allò en el que creu, el que consti- »

» tueix la seva il·lusió i meta: el servei a la Justícia i a l'Estat, a Espanya, i el compliment del deure que aquest servei suposa". Ras i curt.

ADVERTIMENTS DEL SÍNDIC DE GREUGES

En l'informe del síndic de greuges Rafael Ribó "La vulneració de drets fonamentals i llibertats públiques en ocasió de la reacció penal a l'1 d'octubre i l'aplicació de l'article 155 de la Constitució espanyola", s'afirma que "l'absorció de la competència pel Tribunal Suprem i l'Audiència Nacional resulta un artífici processal que, objectivament, no té més

Rafael Ribó creu que es busca "càstigs exemplaritzants i un efecte dissuasiu de determinades posicions polítiques"

abast que evitar que el coneixement de la causa del procés recaigui sobre el TSJC". I afegeix en sintonia amb el manifest de professionals del dret: "Els fets descrits pel fiscal i els jutges instructors són argumentalment artificiosos i no es corresponen suficientment amb la realitat ocorreguda. La vulneració del principi de legalitat penal en la instrucció de delictes com ara la rebel·lió, sedició, terrorisme o organització criminal, entre d'altres, sembla buscar càstigs exemplaritzants i un efecte dissuasiu de determinades posicions polítiques en el futur".

Joan Queralt, catedràtic de Dret Penal de la Universitat de Barcelona, considera que "des d'un punt de vista jurídic i processal, el procés del *procés* comporta tota una sèrie de greus disfuncions que el fan nul des del punt de vista jurídic i radicalment injust des del punt de vista democràtic". I es mostra indignat quan s'afirma que va existir violència. "A Catalunya i a Espanya sabem perfectament què és una rebel·lió, l'última va ser la del tinent coronel Tejero. Això és una rebel·lió, el que ha passat a Catalunya serà políticament discutible, censurable o venerable, cadascú des de la seva perspectiva, però no suposa cap delictes que estigui al codi penal vigent". Carme Herranz, advocada del col·lectiu Ronda, se suma a la crítica i considera que "al Tribunal Suprem han fet un laboratori jurídic, han fet un Frankenstein. La violència de la rebel·lió és espiritual, no física; és tota una construcció de laboratori".

Àlex Solà, membre de l'equip de defensa de Jordi Cuixart -conjuntament amb Marina Roig i Benet Salellas-, assevera que "les presses que han tingut per intervenir en la política han fet que se saltessin totes les garanties del procés penal. El mateix jutge Marchena va reiterar que ara no és el moment de parlar de drets fonamentals, en contra de la doctrina del mateix Suprem; però en aquest cas tot és excepcional. En aquest cas s'està aplicant un dret processal de l'enemic". El catedràtic Queralt ho complementa dient que "això no és més que un trist aperitiu d'una llarga i feixuga injustícia contra pacífics líders polítics que s'han apartat del pensament oficial".

A les irregularitats i vulneracions, segons alguns juristes, s'hi suma una estratègia intencionada. "Amb

les euroordres és on més es veu que el jutge Llarena anava amb estratègia, readaptava el contingut de les seves decisions al que va veient que és possible que li passi. Quan a Bèlgica va veure que hi havia risc que no li acceptessin, la va retirar. Un jutge no ha de tenir estratègia. Una euroordre és un formulari, i la jutge Carmen Lamela va marcar la casella del delictes de corrupció; allò va ser una trampa", detalla la lletrada Herranz. Una estratègia que també s'hauria emprat en relació amb les mesures cautelars, segons explica el professor Queralt: "S'ha abusat de la presó provisional perquè la finalitat era inhabilitar els càrrecs electes, i s'ha fet contra el que diu la llei, malgrat que el Tribunal Constitucional ho hagi ratificat contradient les seves pròpies sentències". I ho rebla Herranz amb aquests exemples: "Se'ls ha mantingut a la presó amb un argumentari dinàmic. Primer es va dir que tenir un càrrec públic era un element de risc de reiteració delictiva, però quan Joaquim Forn renuncia a l'acta de diputat, això s'oblida i passa a segon pla. El risc de fugida s'ha interpretat en funció del que han fet altres, i això és greu perquè sempre s'ha d'interpretar de manera individualitzada, no més en relació amb la persona acusada".

Solà ens detalla una de les irregularitats que s'exposarà durant la vista oral per demanar la nul·litat de les investigacions. "La instrucció s'ha fet per delegació. El jutge Pablo Llarena no ha instruït res, ha delegat en el jutjat d'instrucció número 13 i en la Guàrdia Civil. Per tant, les proves s'han practicat fora del procediment sense possibilitat de contradicció ni intervenció dels processats, en contra de tots els principis penals". I en relació amb l'estratègia de defensa, també ens avança: "No farem només una defensa de contraatac polític, provarem de no deixar-los passar ni una". Com a prèvia han presentat una qüestió preprocesal al Tribunal de Luxemburg en relació amb l'harmonització penal de països de la Unió Europea. Volen que es tingui en compte el contingut de la sentència del Tribunal de Slesvig-Holstein que tombava l'euroordre contra Carles Puigdemont i es qüestioni així l'acusació dels tribunals espanyols.

Benet Salellas, en les conclusions del llibre *Jo acusso. La defensa en judicis polítics* -amb pròleg d'Oliv-

Carme Herranz, del col·lectiu Ronda, apunta a "un laboratori jurídic: el Tribunal Suprem ha fet un Frankenstein"

er Peter, advocat d'Anna Gabriel, i epíleg de Jordi Cuixart-, escriu: "El judici polític posa de manifest la naturalesa de l'Estat i el rol del dret en el manteniment de l'ordre establert". I posa les bases d'un pensament polític en sintonia amb Cuixart: "Lluitar per transformar l'ordre social sempre comporta riscos, i cal assumir-los afrontant els judicis des de la dignitat plena, des de la consciència política que qui participa en la lluita política contra l'Estat és culpable. No pas culpable dels càrrecs i delictes de l'escrit d'acusació, sinó culpable d'haver viscut i d'haver pres partit".

Decàleg d'irregularitats i vulneracions de drets

1 **Jutge sota sospita**

Controvèrsia pel sistema de repartiment. Professionals de l'advocacia denuncien opacitat en el mètode que va assignar la causa contra el referèndum al jutge conservador Juan Antonio Ramírez Sunyer.

2

Investigador parcial

Daniel Baena, tinent coronel de la Guàrdia Civil encarregat d'elaborar els informes contra líders independentistes, emprava un perfil de Twitter anònim per insultar alguns dels acusats, partits polítics i entitats.

3

Inviolabilitat parlamentària

L'article 57 de l'Estatut estableix que "els membres del Parlament són inviolables pels vots i les opinions que emetin en l'exercici de llur càrrec". Tot i així, Carme Forcadell afronta penes de presó i inhabilitació.

4

Tribunal competent

L'article 57.2 de l'Estatut estableix que el TSJC és competent en les causes contra els membres del Parlament de Catalunya. Tot i així, el Tribunal Suprem es va atorgar la competència per haver "menyscabat" l'autoritat del TC.

5

Entrebancs al dret a recurs

El jutjat d'instrucció número 13 va adoptar diverses actuacions mitjançant providències, quan pel seu contingut haurien d'haver estat interlocutòries. D'aquesta manera, dificultava l'opció de presentar recursos.

6

Vulneració del dret a la defensa

L'Audiència Nacional espanyola va citar a declarar Jordi Cuixart i Jordi Sánchez sense conèixer la denúncia del Ministeri Fiscal. Els membres del Govern se'ls cita amb una antelació de 48 hores, insuficient per preparar la defensa.

7

El processament no és ferm

La interlocutòria de processament no és ferma, perquè Pablo Llarena va acceptar que no havia notificat la interlocutòria de conclusió del sumari a Toni Comín i Meritxell Serret i per això va admetre a tràmit un recurs de reforma.

8

Rebel·lió sense violència

Els delictes de rebel·lió i sedició requereixen un aixecament tumultuari violent, un extrem que no s'ha produït, tal com han determinat el tribunal alemany de Slesvig-Holstein i les fiscalies de Bèlgica i Escòcia.

9

Presó provisional abusiva

Amb l'objectiu de suspendre temporalment els càrrecs electes mitjançant la inhabilitació preventiva, el jutge Pablo Llarena va contradir la jurisprudència del mateix Tribunal Constitucional.

10

Referèndums despenalitzats

La convocatòria de referèndums no acordats està despenalitzada, com es diu a l'exposició i motius de la Llei 2/2015. Com que no té prou entitat jurídicopenal, no té caràcter de delictes.

Un tribunal controlat “d

Sota l'ombra de la parcialitat i del biaix conservador,

Gemma Garcia | @gemma_g_fabrega

“Controlarem la sala segona des del darrere”. El whatsapp del portaveu dels populars al Senat espanyol, Ignacio Cosidó, pretenia tranquil·litzar els membres de la cambra alta després que es fes públic l'acord entre el PP i el PSOE per renovar el poder judicial el novembre passat. Qui havia de permetre “controlar des del darrere” la sala penal del Tribunal Suprem era Manuel Marchena. El pacte d'ambdues forces polítiques implicava que el magistrat deixés de presidir-la i es col·loqués al capdavant del Consell General del Poder Judicial (CGPJ) i del mateix Suprem. Finalment, arran del missatge filtrat, Marchena hi va renunciar i el suposat “control” es manté “des del davant”: l'exfiscal de l'aznaritat continua encapçalant el tribunal que jutja l'I-O i serà el ponent de la sentència.

Encapçalats per Marchena, seran set els jutges que seuran les dotze persones querellades a la banqueta del majestuós saló de plens del Suprem, coronat per la composició pictòrica *La llei triomfant sobre el mal*. D'aquests, almenys cinc han estat qüestionats per les defenses. Pel jurista José Pérez Royo, l'existència del whatsapp ja “és un cas força evident de pèrdua d'imparcialitat”, però a les defenses tampoc els semblen “imparcials” Andrés Martínez Arrieta, Juan Ramón Berdugo Gómez, Luciano Varela Castro ni Antonio del Moral García. Tots ells han estat recusats perquè van formar part de la sala d'admissió que va donar llum verda a tramitar la querella criminal. Advertint que cal examinar cada cas i el grau d'intervenció, el fiscal i exmagistrat del Suprem Jose Antonio Martín Pallín -qui precisament va ser rellevat per Marchena quan es va jubilar-, explica que aquesta situació en termes processals es denomina “contaminació objectiva”. De fet, hi ha sentències del Tribunal Europeu de Drets Humans que en casos similars ha estimat que no hi havia imparcialitat.

Més enllà de la *contaminació objectiva*, sobre el tribunal planen un bon reguitzell de decisions polèmiques, amistats perilloses i un nítid biaix conservador. Només un dels components, Varela Castro, pertany a l'associació Jutges per a la Democràcia. La majoria estan alineats amb la conservadora Associació Professional de la Magistratura (APM) o amb l'escindida Associació de Jutges i Magistrats Francisco de Vitoria (AJFV). Un conservadorisme, recorda Martín Pallín, que “impera” al conjunt de la judicatura espanyola.

Fill d'un capità de la Legió, Marchena -capitanejant el tribunal- encarna aquest conservadorisme, tot i que és reconegut com a bon jurista per distintes sensibilitats; “formalment exquisit”, segons l'advocada Eva Labarta. Va haver de passar tota la infància a l'Al-Aaiun, al Marroc, on havien destinat el seu pare; però ja a l'Estat espanyol, va forjar la seva carrera judicial rere el fiscal general de l'Estat ultraconservador i membre de l'Opus Dei Jesús Cardenal. Com a magistrat, va acordar les il·legalitzacions d'Acció

Nacionalista Basca (ANB) i del Partit Comunista de les Terres Basques (PCTB), i també va condemnar per desobediència el president del Parlament basc Juan María Atutxa i els exmembres de la Mesa Kontxi Bilbao i Gorka Knorr. A Catalunya, és qui va signar la condemna a tres anys de presó per a vuit activistes d'Aturem el Parlament, que havien estat absolts per l'Audiència Nacional espanyola. En relació amb el conflicte polític, Marchena -en aquest cas en tàndem amb Martínez Arrieta-, va arxivar la querella per violació de secrets, prevaricació i malversació contra l'exministre espanyol d'Interior Jorge Fernández Díaz i l'exdirector de l'Oficina Antifrau Daniel de Alfonso, arran de les converses enregistrades al despatx del ministre en les quals es conspirava per atacar líders dels principals partits sobiranistes.

A més d'una majoria recusada, “els set magnífics” -com els anomenen en alguns xats del poder judicial, segons el periodista Ernesto Ekaizer- tenen més trets en comú. Com Marchena, Antonio del Moral

Els lligams de Manuel Marchena amb Ángel Acebes i Alberto Ruiz-Gallardón el situen a l'òrbita del PP

també va inaugurar la seva carrera judicial exercint de fiscal a la Secretaria Tècnica de la Fiscalia General de l'Estat espanyol. I el 2013, com a exfiscals i ja dins el Suprem, tots dos es van trobar per recollir la Gran Creu de l'Orde de Sant Ramon de Penyafort, un premi atorgat pel Consell de Ministres.

Vinculat a l'Opus Dei, del Moral va aconseguir arxivar la causa contra l'exalcaldessa de Jerez i diputada del PP María José García-Pelayo, investigada per haver concedit contractes a tres empreses de la trama Gürtel abans de la redacció de les condicions del concurs. En el mateix fil de la xarxa de corrupció, Marchena, que va enlairar la seva carrera sota els governs populars -a proposta d'Alberto Ruiz-Gallardón va ser nomenat president de la comissió parlamentària que va elaborar la reforma de la Llei d'Enjudiciament Criminal-, va ser sorprès dinant amb l'exministre espanyol Ángel Acebes l'octubre de 2014, poc abans que fos imputat pel jutge Ruz; una ampolla màgnum de vi francès

Andrés Palomo

Luciano Varela

Petrus de 2.000 euros i dos quilos d'angles eren alguns detalls de la taula dels comensals. No és l'únic vincle de Marchena amb els exministres d'Aznar: el magistrat va formar part del jurat del guardó La Ley, que atorga Wolters Kluwer. La fundació tenia com a president de la seva delegació a l'Estat espanyol l'exministre de Justícia del PP José María Michavila, que fins al 2015 controlava el 37% de la societat.

Marchena i del Moral també van coincidir -entre càrrecs de la policia, l'advocacia, la fiscalia i a magistratura que impartien classes i conferències- a Schola Iuris. L'institut jurídic madrileny va situar-se a l'ull de l'huracà perquè un grup de juristes, el

es del davant”

set magistrats jutgen l'1 d'octubre

Andrés Martínez

Juan Ramón Berdugo

Ana Ferrer

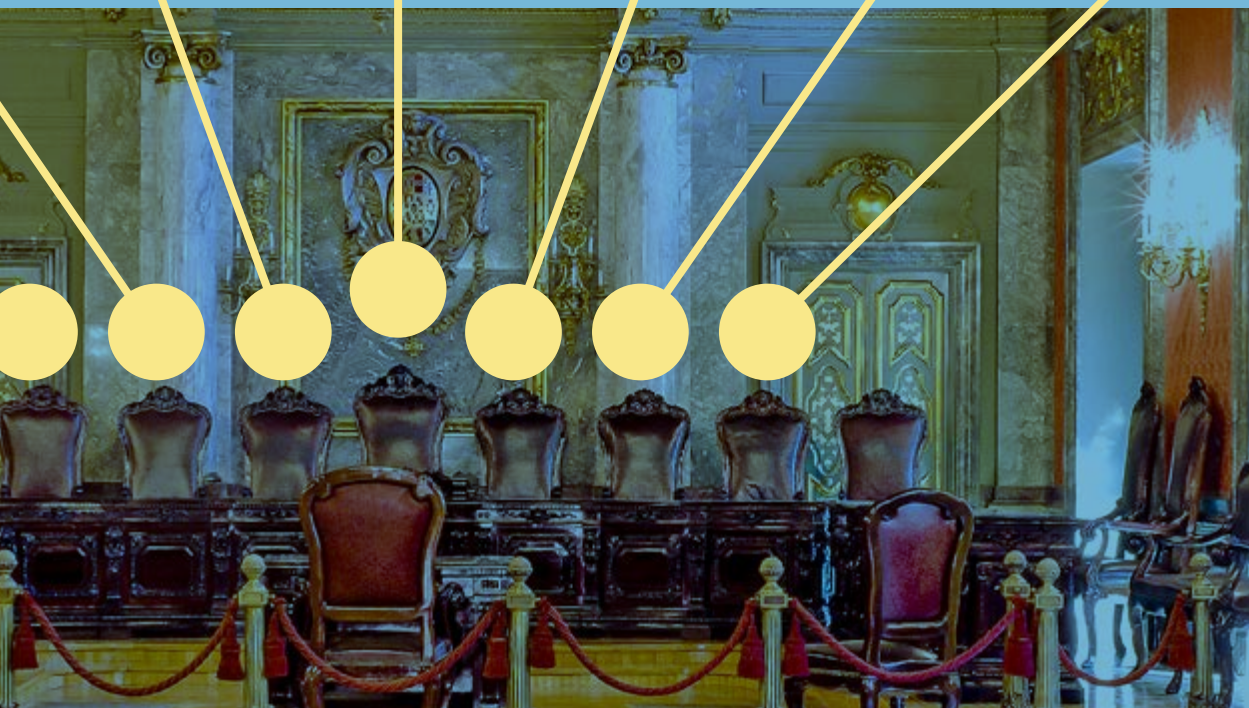
Manuel Marchena

Antonio del Moral

L'escenari

A la plaça de la Villa de París de Madrid s'aixeca la imponent façana principal del Tribunal Suprem, al costat d'un lateral de l'Audiència Nacional espanyola. A la segona planta es troba la sala de plens, on se celebrarà el judici. Està decorada amb marbres, capitells daurats, tela roja, la imatge d'un Crist -retirat per a la seva restauració- i un escut d'Espanya presidint-la. S'ha escollit per la seva dimensió i, precisament per això, s'hi han celebrat judicis de gran transcendència, com el cas Filesa, quan el jutge Arrieta va rebre Felipe González, en condició de testimoni, amb una encaixada de mans a les portes del Suprem. Però també les vistes públiques per la il·legalització de partits bascos, el recurs de cassació contra la sentència de l'11-M o el procés contra l'Estat pel segrest de Segundo Marey.

2012, va denunciar davant del CGPJ que la participació de determinats jutges posava en dubte el compliment dels règims d'incompatibilitats i prohibicions. L'empresa, propietat dels socis del comissari Villarejo -cervell de l'operació Catalunya-, feia confluïr jutges com els del Suprem, que decidien sentències sobre la trama de corrupció Gürtel, amb professionals del dret que assumien la defensa de les persones imputades. Com a exemple, el 2013, el tribunal on eren tots dos -així com Juan Ramón Berdugo, també dels "set magnífics"- va ratificar la decisió d'un jurat popular d'absoldre l'ex-president de la Generalitat Valenciana Francisco

Camps en el cas dels vestits de la Gürtel. El CGPJ mai no en va dir res.

No tots els magistrats del tribunal dels set, però, han pogut gaudir dels silencis. Fa menys d'un any, tant Martínez Arrieta com Berdugo van rebre un seriós revés d'Europa: el Tribunal Europeu d'Estrasburg confirmava que els membres d'ETA Igor Portu -que va haver d'ingressar a l'UCI- i Mattin Sarasola van ser víctimes d'un "tractament inhumà i degradant" i condemnava l'Estat espanyol a indemnitzar-los. Tots dos magistrats, el 2011, havien anul·lat la condemna contra els quatre guàrdies civils perpetradors de les tortures, dictada per l'Audiència de Guipúscoa un any abans.

Jaume Asens, actual tinent d'alcalde de Barcelona i aleshores vocal de la Comissió de Defensa del Col·legi d'Advocats, ja ho va qualificar "d'aberració jurídica".

Més enllà dels noms -Marchena, Arrieta, del Moral, Berdugo, Ferrer, Varela i Palomo-, per l'advocada Labarta, que va portar la defensa de Francesc Homs al judici pel 9-N, hi ha un problema sistèmic: "El CGPJ és qui nomena els jutges i, al seu torn, és majoritàriament ultraconservador amb importants influències de l'Opus. Els jutges estan contaminats formalment per la sala d'admissió i realment per tota la resta". Així mateix, Martín Pallín té clar que el sistema de selecció de la cúpula judicial és "aberrant i no existeix a cap país d'Europa". Per l'exmagistrat del Suprem, s'ha de tornar al sistema inicial, anterior a la reforma de 1985, quan almenys dotze vocals del CGPJ, que escullen els del Suprem, eren elegits per integrants de l'esquelet judicial.

Sota el sistema vigent, als dotze independentistes els toca seure davant la mirada de qui constitueix avui dia el nucli dur del poder judicial a l'Estat espanyol: Manuel Marchena. Ho fan després d'una investigació que va durar dotze mesos, encapçalada per Pablo Llarena, qui un dia de 2012 va creure que el conflicte entre Catalunya i l'Estat espanyol tenia "una solució essencialment política". Finalment, i en sentit contrari a aquelles paraules, la política és en mans d'un tribunal de set jutges i entre les quatre parets de la sala de plens, on cada any el rei espanyol presideix la cerimònia d'obertura de l'any judicial.

LES PROVES DE PART

La Fiscalia i l'Advocacia de l'Estat espanyol han demanat la compareixença de 256 testimonis, un 85% dels quals són policies, dos d'ells investigats per les càrregues de l'1-0

David Bou | @dvdbou

Els fiscals de sala del Tribunal Suprem (TS), Javier Zaragoza, Consuelo Madrigal, Jaime Moreno i Fidel Cadena, juntament amb l'advocada general de l'Estat espanyol, Consuelo Castro, han elevat a la sala penal del TS dos escrits de conclusions amb el mateix llistat de testimonis i proves documentals.

Després que es tanqués la fase d'instrucció comandada pel jutge Pablo Llarena, la sala segona va entrar en la fase intermèdia del procediment, consistent a revisar de nou el cas, confirmar la conclusió del sumari i dictar la interlocutòria d'obertura de judici oral. Amb els escrits de les defenses i els dos de l'acusació presentats de part de l'Estat espanyol, sumats a un tercer a càrrec de l'acusació particular de Vox, tot està a punt perquè comenci el judici.

JUDICI ENTRE REIXES

Les sessions es podran seguir íntegrament per televisió –el senyal en directe l'enviarà TVE i TV3 traduirà el minut a minut al castellà i l'anglès– i se celebraran dimarts, dimecres i dijous entre les 10 h i les 18 h, amb un descans al migdia. Dilluns i divendres estaran reservats perquè el tribunal resolgui les qüestions que puguin aparèixer durant el transcurs del judici i perquè les defenses puguin preparar les seves intervencions amb les persones acusades.

Durant els tres mesos que està previst que duri el procediment, les preses dormiran en un centre penitenciari de la Comunitat de Madrid. Com que l'edifici del Suprem no disposa de calabossos, seran traslladades cada matí a les cel·les ubicades a l'Audiència Nacional espanyola, el mateix espai de privació de llibertat on se les portarà a l'hora de dinar.

La vista oral arrencarà amb les qüestions prèvies, on totes les parts anunciaran les proves o elements de la instrucció que volen impugnar, afegir o renunciar, sense perjudici que els magistrats decideixin sobre cadascun d'aquests plantejaments en el mateix moment o posterguin el seu veredict al redactat de la sentència. Superat aquest tràmit, serà el torn de l'interrogatori i les

declaracions de les persones encausades, que s'estima que s'allarguin durant tres setmanes.

Aquest serà el moment crucial en què les defenses hauran de confrontar tota la bateria de proves demanades pel partit d'extrema dreta, la Fiscalia i l'Advocacia de l'Estat espanyol: testificals, pericials i documentals.

POLICIES DE L'1 D'OCTUBRE

Els fiscals han considerat pertinent sol·licitar la compareixença de 256 testimonis. El gruix –un total de 219– són agents i comandaments de quatre cossos de seguretat de l'Estat espanyol: Guàrdia Civil, Cos Nacional de Policia espanyola (CNP), Mossos d'Esquadra i Guàrdia Urbana de Badalona.

De tots ells, el CNP posarà 119 membres a disposició del tribunal. Per rang, destaquen el cap superior de Policia de Catalunya durant els mesos previs

dels noranta i principis dels 2000 –amb diverses denúncies per presumptes casos de tortura i accions per a la captació d'infiltrats–, i el comissari en cap de la Brigada Provincial de Policia Judicial de Barcelona Santiago Lubián.

Tanmateix, el fet més xocant és la citació de 63 agents del CNP que van formar part de la coneguda com a operació Copèrnic i que haurien resultat lesionats a les quatre capitals catalanes durant el referèndum d'autodeterminació celebrat el passat 1 d'octubre. Entre ells hi ha el sotsinspector del grup 2 de la unitat IV d'antidisturbis provinent de Sevilla, conegut com a *Lobo* i protagonista de cruentos episodis repressius durant aquella jornada a les escoles Mediterrània i Pau Claris. A hores d'ara, tant ell com un altre agent que testificarà durant el judici, estan a la llista dels 33 policies imputats fins al moment pel jutjat de Barcelona que investiga les càrregues policials.

Per la seva banda, la benemèrita aportarà 87 agents al judici, encapçalats pel coronel Diego Pérez de los Cobos, processat però finalment exonerat de les tortures a un activista basc a principis de la dècada dels noranta i coordinador de l'operatiu del primer d'octubre. Juntament amb ell, desfilaran per la sala de vistes altres comandaments, com l'aleshores general en cap de l'Institut Armat a Catalunya Ángel Gozalo Martín –ara ascendit a tinent general– i els oficials que van estar al capdavant dels dispositius de seguretat i investigació el 20-S al Departament d'Economia. També prestaran declaració els responsables de ratificar les actes d'inspecció dels vehicles danyats aquell dia i agents presents als registres a domicilis d'alts càrrecs de la Generalitat, impremtes i seus d'empreses de serveis postals, entre d'altres.

RIUS DE TINTA

Les declaracions dels testimonis donaran pas a l'examen dels pèrits. Dos guàrdies civils explicaran l'anàlisi de documentació confiscada a dos alts càrrecs de la Generalitat detinguts el 20-S i un tercer donarà fe de la traducció d'una entrevista de *Vilaweb* a Joaquim Forn incorporada a la causa. Per la seva banda, funcionariat del Ministeri espa-

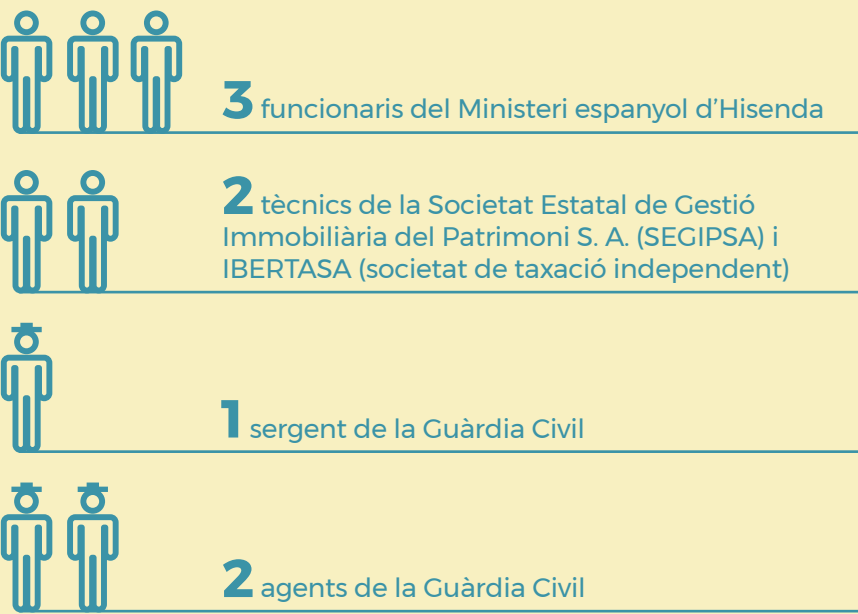
Entre els agents citats hi ha el sotsinspector conegut com a 'Lobo', imputat per agredir votants a la ciutat de Barcelona

i posteriors del referèndum, Sebastián Trapote, qui l'any 1974 va matar impunement d'un tret a boca de canó un veí de Badalona; el comissari en cap de la Brigada Provincial d'Informació, conegut amb el sobrenom de *Jordi* des de la seva etapa com a botxí dels moviments socials catalans al capdavant del grup 6 de la policia secreta durant la dècada

Documental

Pèrits

nyol d'Hisenda intentarà determinar els suposats fons públics destinats a l'organització, preparació, logística, finançament i execució del referèndum, mentre que personal tècnic de taxació de patrimoni haurà de valorar els locals utilitzats com a centres de votació.

Aquesta fase del judici es tancarà amb l'audició i visionament d'alguns dels centenars d'arxius incorporats al procediment, que contenen des d'imatges televisives fins a àudios de converses telefòniques intervingudes. Deu annexos documentals i dotze peces separades que, juntament amb dos blocs de diligències prèvies del TSJC i dos peces separades secretes, acompanyen els dotze volums que conformen les actuacions dutes a terme durant la instrucció. Guardades en caixes, resten a l'espera que el tribunal les destapi en el transcurs de la vista oral.

256 testimonis

Javier Ortega Smith
i Pedro Fernández
a la manifestació del
12 d'octubre de 2018
a Barcelona

Conrad Bosch | @La_Directa

Copa de vi en mà, el secretari general de Vox, Javier Ortega Smith-Molina (Madrid, 1968), recita sempre un vers en diferents actes que fa arreu del territori espanyol. “Y lo hacemos con el brindis de Acuña, capitán de los viejos tercios de la infantería española en Flandes”. Quan acaba, les persones assistents criden amb ell: “¡Viva España!”.

El que Ortega Smith fa passar pel brindis del suposat capità Diego Hernando de Acuña (segle XVI) prové realment d'una obra de començaments del segle XX d'Eduardo Marquina anomenada *En Flandes se ha puesto el Sol*, estrenada l'any 1909 a Montevideo. Tanmateix, malgrat la manipulació, ja que també barreja personatges reals amb inventats i fragments separats de l'obra de Marquina, l'arenga patriòtica del número dos del partit ultradretà Vox s'ha viralitzat a les xarxes socials i per WhatsApp i és una de les cartes de presentació que generen més eufòria, transcendent el partit i arribant a tot l'espectre de l'espanyolisme: “¡Por España; y el que quiera defenderla, honrado muera; y el que, traidor, la abandone, no tenga quien le perdone”.

Actualment, però, el personatge no és només l'aflit orador i propagandista del partit. És, al costat del líder Santiago Abascal, la cara més coneguda de la formació –en algunes ocasions eclipsant el mateix Abascal– i l'home encarregat de negociar l'acord de govern entre Vox, PP i Ciutadans a Andalusia, el primer govern a l'Estat espanyol pactat amb la ultradreta des de 1978. Si això no fos poc, la seva imatge pública està associada al Tribunal Suprem, on l'advocat, en representació de Vox, exerceix l'acusació popu-

lar en la causa general contra l'independentisme. “Acusació popular contra el colpisme”, afirma. Una posició de privilegi, perquè Ortega Smith tindrà l'oportunitat d'interrogar personalment Oriol Junqueras, els Jordis, Carme Forcadell, els altres cinc acusats de rebel·lió i la resta d'encausats per desobediència i malversació, convertint el judici en una macroplataforma televisada de propaganda de Vox, només tres mesos abans de les eleccions municipals i europees.

Ortega Smith té una ordre de captura del govern de Gibraltar per haver retirat un bloc de formigó d'aigües britàniques

Fill d'un jurista de Renfe i d'una portenya amb llinatge anglosaxó, i net d'un lletrat major de l'Ajuntament de Madrid, va créixer al barri madrileny de Ciudad Lineal i té doble nacionalitat: espanyola i argentina. Va estudiar Dret. Els dos primers anys de període universitari els va cursar a Toledo, en un centre dependent de la Complutense. Els tres

últims, a la Universitat d'Alcalà de Henares. Més tard, es va diplomar a la Pontificia de Comillas, una universitat privada i catòlica dirigida per la Companyia de Jesús. Posteriorment, Ortega Smith va ingressar a l'exèrcit espanyol a Alacant.

TESTOSTERONA DE TERTÚLIA

Cinturó negre en karate i antic militar de les unitats d'operacions especials de l'exèrcit espanyol –conegudes com a *coes* o *boines verdes*–, està al costat d'Abascal des de l'inici i és un dels rostres habituals de les tertúlies. D'Intereconomía a La Sexta passant per TV3. Llenguatge simple, testosterona i hipèrboles dialèctiques. El 20 de juny de 2016 diversos membres del partit, entre els quals Ortega Smith, secretari general del partit, i Nacho Mínguez, aleshores president de Vox a Madrid, van entrar a Gibraltar i van desplegar una bandera espanyola de 168 metres quadrats al penyal britànic. Va romandre penjada uns vint minuts fins que va ser retirada per la Policia Reial de Gibraltar.

Poc després, Mínguez va ser detingut i Ortega Smith va fugir nedant, atès que estava buscat per una altra acció des de 2014 per la policia de Gibraltar, com va confirmar el ministre en cap del penyal, Fabian Picardo. L'any 2013 va retirar un bloc de formigó que el govern de Gibraltar havia llançat al mar per impedir l'activitat de pesquers espanyols en aigües britàniques de la badia d'Algesires. Abascal va qualificar l'acció com a “operació militar”. La van anomenar operació Tarzan, en referència als primats que poblen la roca britànica i a Johnny Weissmuller, el nadador i actor més famós en el paper de Tarzan, malgrat ser el sisè a interpretar-lo. La performance

Acte de precampanya de l'extrema dreta

Javier Ortega Smith i Pedro Fernández són els dos líders de Vox que faran d'advocats de l'acusació popular tres mesos abans de les eleccions

va ser premiada amb un publireportatge al digital de Pedro J. Ramírez *El Español*.

El 1994, el marine Ortega Smith va concórrer en el número 55 de la llista de la coalició ForocDS (com a candidat de Foro, partit fundat per Eduard Punset, el mateix Punset que el 2017 va donar suport explícit a Carles Puigdemont en la convocatòria del referèndum de l'1-O) a les eleccions al Parlament Europeu. L'any 2006 es va fer càrrec dels serveis jurídics de la Fundació per a la Defensa de la Nació Espanyola (Denaes), que presidia Abascal i que va ser la llavor del partit ultradretà. A Denaes va impulsar les mediàtiques querelles per ultratges a la bandera o xiulades a l'himne d'Espanya durant les finals de la Copa del Rei que disputaven el Futbol Club Barcelona i l'Athletic Club de Bilbao. Va anar de candidat per Vox a l'alcaldia de Madrid i cap de llista per Madrid al Senat el 2015, amb uns resultats insignificants.

Tres anys després, es va convertir en una de les cares visibles de l'espanyolisme, brindant al País Basc amb membres del sindicat policial Jusapol la decisió del Tribunal Suprem de mantenir a la presó l'exconseller d'Interior Joaquim Forn i l'ex-president de l'ANC Jordi Sànchez. Allunyat del franquisme clàssic -malgrat certes interferències- i connectat intel·lectualment i políticament amb les idees de Donald Trump. Hereu del llegat de Renovación Española/Bloque Nacional, el partit dirigit per José Calvo Sotelo que agrupava les famílies antiliberals, favorables a la restauració d'Alfons XIII, mauristes i afins a la dictadura de Miguel Primo de Rivera. El seu ideari basat en l'opuscle *Defensa de la Hispanidad*, de Ramiro de Maeztu, és un dels documents on s'emmiralla Vox.

EL SEGON INTERROGADOR DE VOX

El número dos d'Ortega Smith en la coordinació de l'estratègia jurídica de la formació ultradretana és Pedro Fernández Hernández (Madrid, 1970). És el vicesecretari judicial de Vox i durant tot el judici també tindrà cadira d'interrogador de l'acusació

La plantilla de l'empresa pública Ineco es va querellar contra Pedro Fernández per haver-los estafat

popular a la sala de plens del Tribunal Suprem. Habitual a les tertúlies d'Intereconomía i una de les signatures de *La Gaceta* i *Libertad Digital*, ha exercit darrerament de portaveu de la formació d'ultradreta davant la premsa de tribunals de la capital espanyola.

Poc es coneix de Fernández més enllà de ser l'advocat que va assistir Nacho Mínguez, detingut per desplegar una bandera espanyola a Gibraltar. Ell també va ser detingut per la policia britànica

mentre assistia en dependències policials Mínguez per presumptament "fotografiar amb el mòbil els calabossos de Gibraltar".

L'altre episodi destacat de la trajectòria de Fernández està vinculat amb l'empresa pública Ineco, dependent del Ministeri espanyol de Foment i encarregada de la construcció de les vies de tren. Va realitzar un expedient de regulació d'ocupació l'any 2013 per acomiadar 381 persones de la seva plantilla. Tanmateix, després de fingir una reducció considerable de la massa salarial, va contractar 231 persones a través de l'ETT Personal7. El 2016, nou membres de la plantilla d'Ineco, la majoria en situació d'atur de llarga durada, van contractar els serveis legals de Fernández en el seu litigi contra l'empresa. Mesos després, es van querellar contra l'advocat per presumptament haver-los estafat. La justícia de Madrid encara no ha resolt el cas.

Ortega Smith i Fernández lideren un partit que va finançar el 80% de la seva campanya a les eleccions europees de 2014 amb fons provinents de simpatitzants del Consell Nacional de Resistència d'Iran (CNRI) de Maryam Rajavi, sense informar-ne al Tribunal de Comptes, un *modus operandi* que està prohibit per l'actual llei electoral. L'organització islàmica CNRI està vinculada al grup armat integrista Mojahedin-e Kalq (MEK), que entre 1997 i 2012 va ser a la llista de l'OTAN d'organitzacions terroristes. Tot i ser responsable de diversos atemptats, avui en dia rep la protecció dels Estats Units, Israel i l'Aràbia Saudita per la seva oposició al règim iranià dels aiatol·làs i al règim de Baixar al-Assad a Síria. Als anys noranta del segle XX, el CNRI donava suport a Saddam Hussein.

Carla Benito | @CarlaBenitoG
Infografia: Diego Muñoz | @milvietnams

La magnitud de la repressió arran del referèndum d'autodeterminació de l'1 d'octubre no es pot valorar només amb la causa judicial del Tribunal Suprem. Les penes que la Fiscalia demana pugen a 177 anys de presó; 214 si hi sumem la cúpula dels Mossos. La xifra, però, ascendeix a 249 si hi afegim altres persones que ja tenen una petició fiscal en ferm. A més, 915 persones tenen o han tingut causes obertes i 136 han estat detingudes. Amb la mirada posada en el futur, l'organització antirepressiva Alerta Solidària avisa que "això només acaba de començar". La demanda de sis anys de presó a sis militants de l'organització juvenil Arran per una acció a la seu del PP el març de 2017 va ser el punt de partida. Poc després arribaven les citacions a 712 alcaldes i alcaldesses que havien signat a favor de la celebració del referèndum i la querella a la Sindicatura Electoral. El 20 de setembre de 2017 la Guàrdia Civil deté catorze alts càrrecs de la Generalitat i efectua 41 escorcolls. Els preparatius del referèndum tiren endavant mentre es clausuren 144 webs i s'acusa els Jordis de sedició per la concentració a la seu del Departament d'Economia.

L'1 d'octubre deixa un balanç acreditat de 1.066 persones ferides per les càrregues policials i sis detencions. Després del 3 d'octubre i el discurs de Felip VI arriben les primeres declaracions davant de la jutgessa Carmen Lamela i la presó preventiva de Cuixart i Sánchez. Un cop votada la Declaració d'Independència del 27 d'octubre, el govern de Mariano Rajoy -amb el vot necessari de Ciutadans i PSOE- aplica el 155 i comença l'exili de Puigdemont, Comín, Puig, Serret i Ponsatí a Bèlgica. Cinc dies després, vuit membres del Govern entren a la presó. La vaga del 8-N col·lapsa Catalunya i deixa més detencions. L'endemà, quatre membres de la Mesa del Parlament eludeixen la presó amb una fiança de 25.000 euros. Carme Forcadell dormirà a Alcalà Meco fins que n'aboni 150.000. Un mes després, sis exconsellers surten dels centres penitenciaris abonant-ne 100.000 per cap.

Les eleccions del 21-D se celebren en un context de detencions per comentaris a les xarxes i els registres de la Guàrdia Civil a Òmnium i l'ANC. L'any acaba amb les declaracions davant del jutge Llarena i l'exili d'Anna Gabriel a Ginebra. Els Mossos detenen catorze persones en una acció al Tribunal Superior de Justícia de Catalunya. A onze d'elles els demanen dos anys i mig de presó. El 23 de març, Forcadell, Rull, Turull, Romeva i Bassa pateixen de nou la presó preventiva i Marta Rovira opta per l'exili a Suïssa. Les protestes per la detenció de Puigdemont a Alemanya són reprimides, amb un balanç de 92 persones ferides només a Barcelona. Dilluns de Pasqua els CDR aixequen les barreres dels peatges, i l'Estat espanyol reacciona amb una operació antiterrorista en la qual deté Tamara Carrasco -confinada a Viladecans des del 10 d'abril de 2018- i el veí d'Esplugues Adrià

EL MAPA DE LA

Des del referèndum de l'1 d'octubre per la Guàrdia Civil, el Cos Nacional

1.318
PERSONES FERIDES

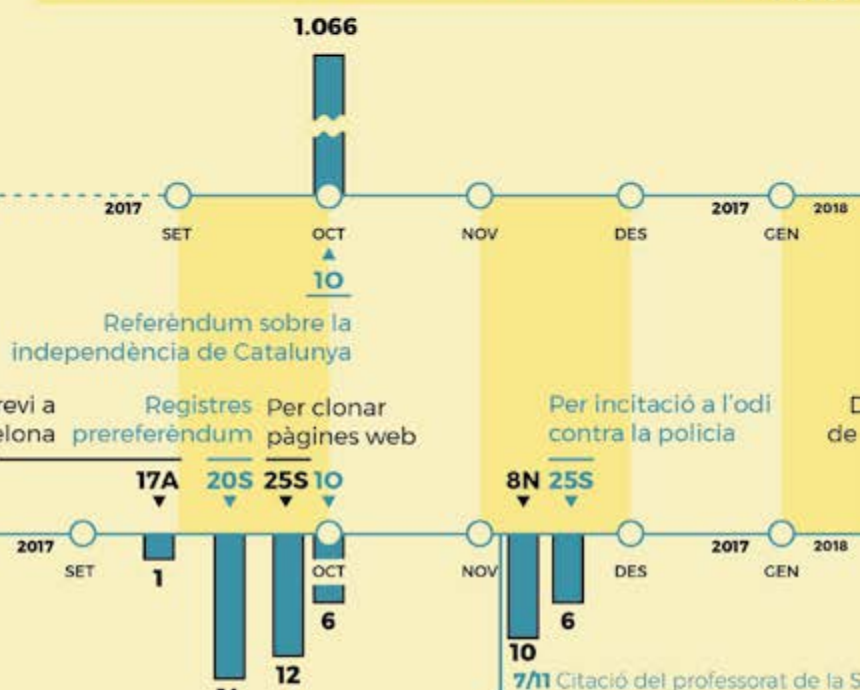
6 militants d'Arran detingudes per una acció d'inici de la campanya de l'1-O
27M2017

136
PERSONES DETINGUDES

Carrasco aconsegueix travessar la frontera i sumar-se a l'exili de Brussel·les. Després de les dures resolucions de la justícia alemanya, belga i escocesa, Pablo Llarena retira les euroordres contra l'exili i acorda el trasllat de les preses polítiques a Catalunya. Per l'aniversari de l'1-O, Jusapol homenatja el CNP i la Guàrdia Civil, i es contraprograma un Holi Festival per "ofegar-los en pintura", amb dures càrregues dels Mossos. El Dia de la Constitució espanyola centenars de manifestants boicotegen actes de Vox protegits per la Brigada Mòbil: desenes de persones ferides per cops de porra i projectils de foam a Girona i Terrassa. El 21-D, un any després de les eleccions del 155, el Consell de Ministres es programa a Barcelona i les càrregues policials acaben amb tretze detencions i 77 persones ferides. Comença el 2019 i pocs dies abans del judici al Suprem hi ha vuit detencions a Madrid i setze a Girona, entre elles els alcaldes de Verges i Celrà i el fotoperiodista Carles Palacio. La infografia que segueix té data de caducitat.

EN PRESÓ PROVISIONAL

Jordi Cuixart	Jordi Sánchez	Oriol Junqueras	Joaquim Forn	Carme Forcadell	Dolors Bassa
President d'Òmnium Lledoners	Expresident de l'ANC Lledoners	Vicepresident del Govern Lledoners	Conseller d'Interior Lledoners	Presidenta del Parlament Mas d'Enric	Consellera de Treball Puig de les Basses

144
PÀGINES WEB TANCADDES

BARCELONA	13
GIRONA	2
TARRAGONA	2
BURJASSOT	1

PERSONES INVESTIGADES PER CLONAR WEBS

17
DOCENTS INVESTIGADES

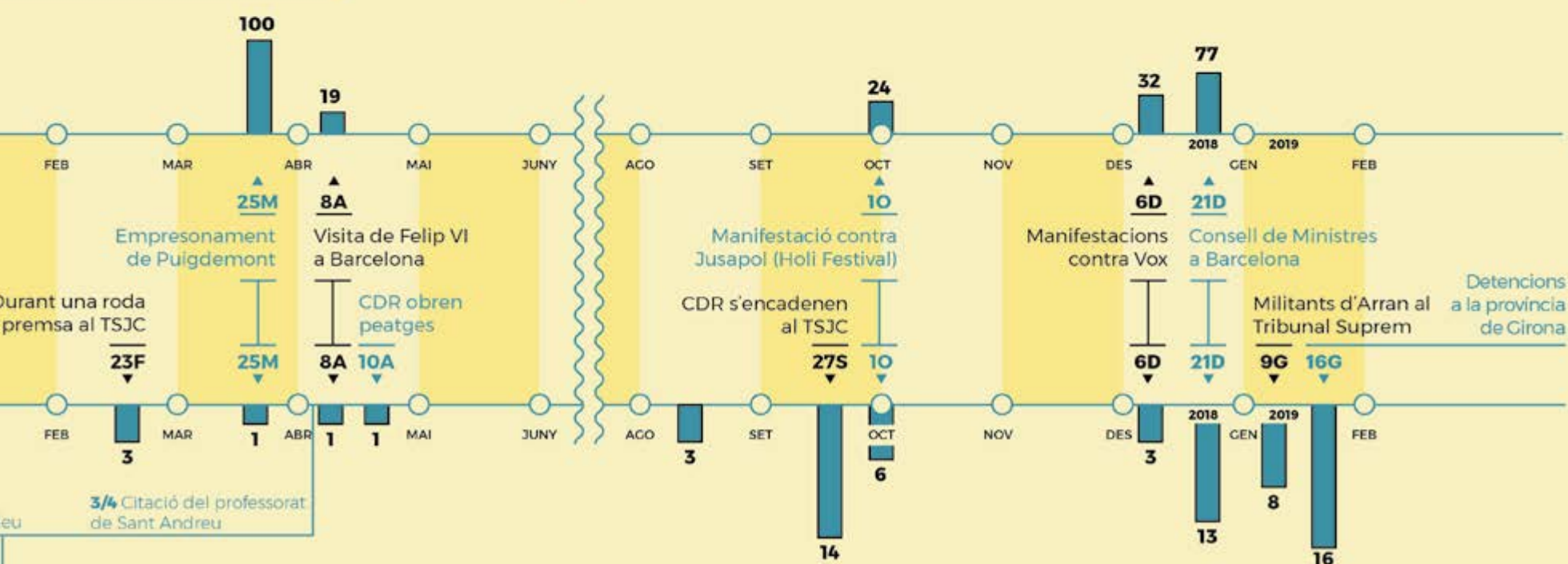
LA SEU D'URGELL	6	2	8
SANT ANDREU DE LA BARCA	5	4	9

CASOS OBERTS

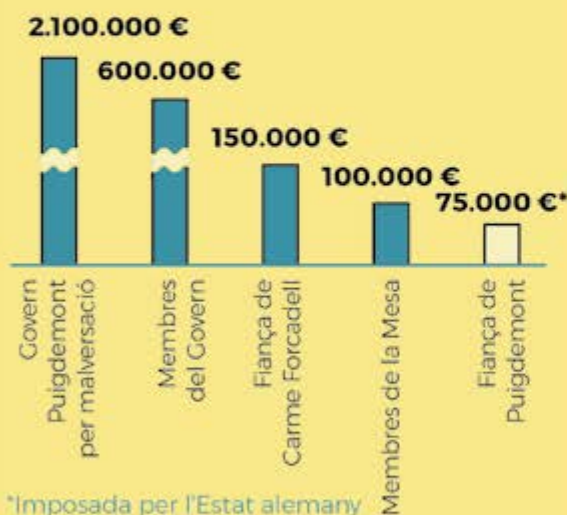
CASOS ARXIVATS

REPRESSIÓ D'ESTAT

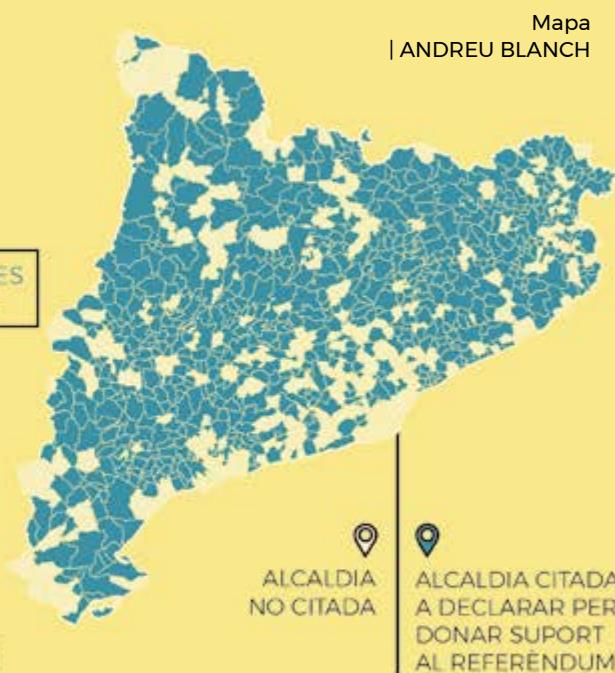
e, 1.318 persones han resultat ferides i 136 detingudes
de Policia espanyola i els Mossos d'Esquadra

3.025.000
EUROS EN FIANCES
IMPOSADES

75,2%
DE LES ALCALDIES DE
CATALUNYA HAN ESTAT
CITADES A DECLARAR

Presentació de
l'International Trial
Watch a la seu del
Col·legi de Periodistes
de Catalunya
| VALENTINA LAZO

Àlex Romaguera | @AlexRomaguera

El 19 de desembre de 2007, l'Audiència Nacional espanyola condemnava a diversos anys de presó 47 persones acusades de col·laborar o pertànyer a ETA. Totes elles, investigades en el marc del procés contra l'independentisme basc que el magistrat Baltasar Garzón va impulsar el 1998, van ser víctimes d'allò que Günther Jakobs ha anomenat *dret penal de l'enemic*, un concepte amb què el jurista alemany qualifica els procediments on s'utilitza qualsevol mitjà disponible per castigar penalment una determinada persona o grup de persones.

Analitzar si el dret penal de l'enemic s'imposa en la macrocausa contra el sobiranisme català és l'objectiu de la iniciativa International Trial Watch - Catalan Referendum Case. La plataforma vol garantir el monitoratge del judici i denunciar la vulneració de drets de la qual poden ser objecte les 18 persones -12 a Madrid i 6 al TSJC de Barcelona- per qui la Fiscalia i l'Advocacia de l'Estat espanyol sol·liciten 177 anys de presó per uns suposats delictes de rebel·lió, sedició, malversació de cabals públics i desobediència.

La indefensió ja va ser denunciada arran dels primers empresonaments ara fa un any i mig. Així ho han manifestat alguns organismes, entitats i professionals del dret penal, pels quals la causa no sols parteix d'una evident arbitrarietat que lesiona els drets dels responsables polítics i socials del procés, sinó que també revela, com assenyala el Consell d'Europa a través de l'informe GRECO 2017, la manca d'independència del sistema judicial espanyol.

“La causa ha aixecat una enorme preocupació, tant per les interlocutòries amb què el jutge Llarena substancia la instrucció com per l'escàs marge dels lletrats per preparar les al·legacions amb

els seus clients o la demora amb què el Tribunal Constitucional resol els recursos presentats”, explica Anaïs Franquesa, portaveu d'International Trial Watch. Davant d'aquestes irregularitats, la plataforma que integren l'Associació Catalana per a la Defensa dels Drets Humans, l'Institut dels Drets Humans de Catalunya, NOVACT, el Centre Iridia, el Col·lectiu Praga i l'Observatori del Sistema Penal

Al judici pel macrosumari 18/98 contra l'esquerra abertzale ja hi va assistir una delegació internacional

i els Drets Humans de la UB treballa perquè un equip avaluï si es respecten degudament els principis de legalitat, imparcialitat i els drets de les encausades.

CORDÓ SANITARI A LA IMPUNITAT

No és la primera vegada que una delegació internacional es persona en un judici d'aquestes característiques. En la causa contra l'esquerra abertzale

-també coneguda pel nom de macrosumari 18/98- van assistir-hi Martil Poell i Volver Gerloff, dos advocats alemanys que en concloure la vista oral van palesar que “tot i la temença que seria un judici sense proves, ens hem trobat amb un judici sense delictes”. També August Gil Matamala, en nom de l'associació Advocats Europeus Demòcrates (AED), va comprovar que les proves per incriminar l'independentisme basc no eren altra cosa que retalls dels informes policials que interpretaven la documentació intervinguda. “Vam adonar-nos que el fiscal no necessitava provar l'acusació; eren els acusats qui havien de demostrar la seva innocència”, afegia el periodista Mariano Ferrer, portaveu del grup de suport.

Conscient d'aquest precedent, International Trial Watch intentarà que l'opinió pública conegui els detalls d'un judici on l'equip d'observació es repartirà la feina d'acord amb cadascuna de les especialitats: des de l'acadèmia posaran el focus en els drets processals, representants d'organismes humanitaris es fixaran en els drets civils i polítics, mentre que juristes documentaran les diferents sessions. Franquesa destaca que la sola presència d'aquest equip en el judici tindrà un impacte rellevant, perquè “se li diu al Tribunal que moltes organitzacions estan pendents dels efectes que pugui tenir”.

UNA TRIBUNA AL MÓN

El nombre d'integrants de la delegació internacional no es coneixerà fins a la vigília del judici, atesa la dificultat per gestionar les diferents sol·licituds, i tampoc se sap si el Tribunal Suprem autoritzarà que s'asseguin a l'interior de la sala de vistes. A hores d'ara, només és segur que

Escrutini global a la cort suprema

Entitats catalanes treballen per assegurar la presència d'un grup d'observació internacional i el respecte escrupolós dels drets de les persones encausades durant el judici

el Departament d'Exteriors de la Generalitat i l'oficina Diplocat coordinaran els càrrecs polítics que ja han manifestat interès per assistir-hi. És el cas de vuit representants de l'Eurocambrà, entre els quals la valenciana Marina Albiol (Esquerra Unida del País Valencià), el francès José Bové (Verds), la gallega Ana Miranda (Bloc Nacionalista Gallec), la sueca Bodil Valero (Verds) o l'irlandès Matt Carthy (Sinn Féin).

Qui també ha mostrat disposició a ser-hi és Amnistia Internacional i altres entitats que, després d'exigir la fi de la presó preventiva, han expressat el desig de supervisar el procés “per si es compleixen les garanties d'un judici just”.

Quant al nombre d'especialistes amb què comptarà International Trial Watch, tot dependrà dels contactes i recursos que s'obtinguin de fons particulars; si bé Anaïs Franquesa assegura que “oscil·larà entorn a la vintena”, comptant amb els provinents de l'Estat espanyol i la resta de la Unió Europea.

L'objectiu final és que, cada setmana, la plataforma publiqui opinions relatives a les anomalies que es detectin durant la vista oral. “Està previst que el judici es perllongui tres mesos, de manera que haurem de fer compatible no perjudicar el desenllaç amb notificar les apreciacions o situacions que es produeixin a la sala i que, a tota llum, constitueixin una conculcació de drets de les encausades”, assenyala Franquesa.

En acabar el judici, International Trial Watch presentarà un informe amb les seves conclusions. Serà el resultat d'un treball concatenat que, al costat de les guies d'observació obtingudes fins ara, posarà en relleu la naturalesa política d'una causa que ha suscitat una enorme expectació entre l'opinió pública internacional.

Última parada a Estrasburg

Si s'ha de jutjar pel relat de la Fiscalia i l'Advocacia de l'Estat espanyol, tot indica que les 18 persones que seuran a la banqueta seran condemnades a penes de presó. Així va deduir-se pel to que el ponent Manuel Marchena, president de la sala segona del Suprem, va utilitzar en la vista prèvia celebrada el 18 de desembre passat: la sentència sembla escrita per endavant. Si es consuma la condemna, la defensa és probable que porti el cas al Tribunal Europeu de Drets Humans (TEDH), l'única pista d'aterratge a efectes d'assolir algun tipus de reparació legal. “Si en volem l'anul·lació, no hi ha cap altra instància amb aquestes facultats”, comenta Anaïs Franquesa, per qui “recórrer a les Nacions Unides o altres organismes pot formar part de l'estratègia, però cal recordar que adreçar-s'hi implica excloure altres tribunals i que no tenen el caràcter vinculant del TEDH”. Per tant, tot quedarà en mans d'Estrasburg, on l'Estat espanyol ja acumula diverses sentències que despullen les seves enormes llacunes democràtiques.

MIRADES INTE

Gemma Garcia | @gemma_g_fabrega

Des que van empresonar polítics i líders independentistes, diverses organitzacions de drets humans n'han defensat l'alliberament. En paral·lel, veus internacionals de prestigi s'han alçat per denunciar la repressió que exerceix l'Estat espanyol, els empresonaments preventius i l'existència d'exiliades. La DIRECTA ha pogut parlar amb tretze personalitats que reflexionen sobre la condició de represaliades –de qui és a la presó i a l'exili– i llancen missatges a l'Estat espanyol

“ ”

Cal alliberar els presos polítics i s'ha de poder debatre

Noam Chomsky

Lingüista i activista polític estatunidenc

Els polítics i líders independentistes catalans empresonats i exiliats són presos polítics. Van fer declaracions i dur a terme accions que haurien d'estar permeses en una societat democràtica. Cal alliberar els presos polítics i s'ha de poder debatre lliurement sobre el tema.

“ ”

En posar els líders a la presó, Espanya viola un dels drets humans més importants, el d'expressió

Manal Tamimi

Comitè de Coordinació de la Lluita Popular a Palestina (PSCC)

Per mi, que visc sota l'ocupació i soc una presa política, els líders catalans independentistes són represaliats. Van prendre els carrers per protegir un dret i van utilitzar el seu dret de lliure expressió i manifestació per decidir el futur del seu país de manera democràtica, per celebrar un referèndum. Ho van fer 2 milions de persones i el 90% van votar *sí*. Amb els empresonaments, Espanya viola un dels drets humans més

importants: el dret d'expressió. Aquests dirigents no van cometre cap delictes pel qual mereixin ser castigats amb empresonaments o exilis. L'Estat ha de saber que hem d'aprendre de les lliçons de la nostra història per poder construir un futur millor. L'opressió només aporta indignació, i la violència, determinació. La indignació i la determinació són la fórmula de la revolució. Han d'alliberar els presoners i començar un diàleg per evitar el pitjor.

RNACIONALS

“ ”

La presumpció d'innocència ha estat convertida en presumpció de culpabilitat

Isabel Pozueta

Mare d'Adur Ramírez, un dels joves d'Altsasu empresonats

Han estat castigats per exercir –o intentar-ho– els seus drets polítics. Alguns, per donar continuïtat al mandat que la ciutadania els havia atorgat. El dret de manifestació, la llibertat d'expressió i el dret a decidir el futur d'un poble han estat criminalitzats. Per al moviment independentista català, la presumpció d'innocència ha estat convertida en presumpció de culpabilitat. Necessitem

una situació democràtica que garanteixi els drets de la ciutadania i dels pobles. Vull encoratjar el govern espanyol a tenir altura de mires per trencar amb el règim previ a la mal anomenada transició i audàcia per gestionar els desacords des del reconeixement i el respecte cap als altres. I també per trencar amb les elits polítiques i econòmiques que perpetuen un règim reaccionari i autoritari.

“ ”

Demanem que no es persegueixi les persones que lluiten per les seves conviccions polítiques

Nora Morales de Cortiñas

Madres de Plaza de Mayo - Línea Fundadora

Nosaltres sempre defensem la lliure autodeterminació dels pobles a decidir la seva política interna. Quan s'empresona aquells que participen en accions i lluites polítiques, creiem que han de ser considerats presos polítics. Demanem que hi hagi una justícia respectuosa i que no es persegueixi les persones que lluiten per les seves conviccions polítiques.

“ ”

És intolerable que estiguin empresonats a l'espera d'un judici. No són criminals

José Bové

Líder camperol i sindical francès

Considero que les persones que estan a l'exili i a la presó són preses polítiques. Ni la justícia belga ni l'alemanya han respost positivament a la demanda d'extradició. A més, és intolerable que estiguin empresonats a l'espera d'un judici. No són criminals. El govern els ha de treure de presó. El Regne Unit va permetre als habitants d'Escòcia que es posicionessin sobre la independència a través d'un referèndum. El debat és polític. El govern espanyol s'ha d'inspirar en aquest exemple per modificar la Constitució del 1978 i oferir la possibilitat als catalans, bascos, gallecs i a les altres comunitats de decidir quin tipus de lligam volen tenir amb l'Estat espanyol. La justícia no és la que posarà fi a aquest conflicte, sinó el diàleg polític.

“ ”

La manera de resoldre el conflicte requereix múltiples fronts, però cal aconseguir que tothom pugui votar

Ken Loach

Director de cinema anglès

Aquells que defensen la independència del territori que defineixen com el seu país tenen dret a explicar el cas i buscar suports. Una manera de garantir el seu èxit és que els poderosos opositors utilitzin una força brutal contra ells i n'empresonin els líders. Això és el que sembla que ha passat als catalans que defensen la independència. La manera de resoldre el conflicte requereix múltiples fronts, però cal aconseguir ser escoltats i que tothom pugui votar. Per mi, la qüestió fonamental és la de classe, no el nacionalisme. En el cas de la independència irlandesa, el gran socialista James Connolly va dir: “La causa obrera és la causa d'Irlanda; la causa d'Irlanda és la causa obrera”. Toca a altres dir si això es reproduirà en el moviment per una Catalunya independent.

“ ”

No m'agraden les fronteres, però crec fermament que les persones tenen dret a decidir com governar-se

Haidi Gaggio Giuliani

Mestra, exsenadora i mare de Carlo Giuliani, assassinat per la policia a Gènova

Una vella cançó de Pietro Gori que m'agrada molt diu: “El nostre país és el món sencer, la nostra llei és la llibertat”. No m'agraden les fronteres, però crec fermament que les persones tenen dret a decidir com governar-se. El respecte al principi d'autodeterminació dels pobles és fonamental. Els poders establerts, quan no poden imposar-se, comencen a reprimir, i fer servir la força sempre és un signe de debilitat. L'Estat italià no es comporta millor: des de fa anys reprimeix persones que defensen el territori davant grans projectes devastadors. El 2001, un gran moviment va ser severament reprimat per afirmar que un món millor és possible. Carlo Giuliani va ser condemnat a mort per delictes de rebel·lió i ni tan sols ha tingut dret a un judici.

“ ”

Espanya és un contracte social revisable, i la negativa a obrir un diàleg demostra la debilitat sobre la qual es construeix

Pastori Filigrana

Advocada i activista andalusa

Amb la definició del Consell d'Europa a la mà, les circumstàncies que envolten la presó dels líders independentistes compleixen molts dels requisits per ser considerats presos polítics. Més enllà de la definició, el que realment està castigant la justícia espanyola és un posicionament davant d'un paradigma polític que es presenta irrefutable: el concepte mateix d'Espanya. No són presos polítics per una qüestió formal o legal, sinó perquè el bé jurídic que pretén protegir l'Estat amb aquest càstig és merament una posició política. Espanya no té un origen teològic o natural; és un contracte social revisable, i la negativa a obrir un diàleg només demostra la debilitat sobre la qual es construeix, un imperatiu diví defensat amb violència.

“ ”

Les opinions i les conviccions es debaten, no s'empresonen

Erri De Luca

Escriptor italià

Són presos acusats de rebel·lió i sedició, s'enfronten a una pena de dècades d'empresonament i no han desafiat ni llançat una sola pedra. Per mi no es tracta d'entrar en el tema de la independència de Catalunya, una qüestió que afecta les persones d'una nació d'Europa. Per mi, es tracta de defensar els ciutadans europeus empresonats per les seves idees polítiques. Sento el deure i la responsabilitat de defensar el dret de tothom a la paraula lliure i l'expressió. Demano la llibertat immediata i la retirada dels càrrecs més greus i desmesurats. Les opinions i les conviccions es debaten, no s'empresonen.

Alberto San Juan

Actor madrileny

Les estructures de l'Estat no actuen contra l'independentisme català i el seu desafiament a la legalitat vigent, sinó, a través de l'enfrontament amb l'independentisme, contra el 15-M i el seu desafiament al model polític i econòmic vigent. La qüestió no és independència sí o no, és sobirania sí o no. Crec que l'única solució duradora exigeix

un referèndum pactat, però seria inútil celebrar-lo sense un període previ de distensió, que no pot començar mentre hi hagi polítics i activistes empresonats. Ara bé, mentre no surtin, serà molt més difícil fer política amb objectius emancipadors, i això interessa als grans capitals: que parlem de banderes i no de desigualtat social.

“ ”

Un període de distensió no pot començar mentre hi hagi polítics i activistes empresonats

“ ”

Demano un diàleg nacional: per parlar de tot, amb amnisties i períodes de temps realistes

Amina Frense

Periodista antiapartheid sud-africana

Els càrrecs pels quals s'acusa els líders independentistes tenen, sens dubte, les característiques de persecució política. A més, diverses expressions a favor del dret a l'autodeterminació han estat criminalitzades. Espanya, signant de la Declaració Universal dels Drets Humans i dels acords de Hèlsinki, experimenta una crisi constitucional. M'agradaria suggerir humilment al govern

espanyol que la controvèrsia actual no es pot mantenir. La desinversió està debilitant l'economia de la regió catalana, erosionant així la base fiscal espanyola. Demano un diàleg nacional: per parlar de tot, amb amnisties i períodes de temps realistes. Hi haurà una oportunitat perquè els organismes europeus i internacionals hi intervinguin?

Ahmed Galai

Activista tunisià i Nobel de la Pau

A la llum de la legislació internacional, els líders empresonats o exiliats són perseguits i els seus drets fonamentals, violats. Només han fet un ús pacífic de la seva inalienable llibertat d'expressió i han defensat el poble català en l'exercici democràtic per triar el seu futur. Mai van cridar a la violència, sinó que sempre van buscar el diàleg amb el govern de Madrid. Per tant, són presos polítics que l'Estat ha

d'alliberar immediatament. La causa de la nació catalana és legal i legítima: es basa en el dret a l'autodeterminació, el primer article dels dos pactes internacionals de drets civils i polítics. A més, Catalunya és una nació per la història, el sofriment, les aspiracions, la integritat cultural i territorial forjades al llarg dels segles. El govern espanyol hauria d'admetre que la solució només pot ser acordada i democràtica; mai es pot basar en la repressió.

“ ”

La causa de la nació catalana és legal i legítima

“ ”

Empresonar persones que tenen una creença o opinió política diferent és una forma de càstig que viola els drets humans

Ai Weiwei

Artista i activista xinès

Com a dissident que va escapar de la persecució a la Xina, considero que els líders independentistes catalans empresonats són presos polítics. Com a ciutadans d'una societat democràtica, el dret a expressar plenament les seves opinions polítiques ha de ser protegit per la llei. L'expressió d'aquestes opinions s'ha de respectar i protegir d'acord amb qualsevol norma europea. Empresonar

persones que tenen una creença o opinió política diferent, en aquest cas durant més d'un any sense judici, és una forma de càstig que viola els drets humans i els principis i valors essencials dels estats europeus. El govern espanyol els ha d'alliberar immediatament i resoldre els conflictes a través del diàleg, i no pas per l'ús de la força, especialment la del sistema judicial.

La DIRECTA és un mitjà de comunicació cooperatiu en català, d'actualitat, investigació, debat i anàlisi amb més de dotze anys de trajectòria. Difonem els continguts a través d'un web d'actualització diària (www.directa.cat) i una revista quinzenal, que es distribueix arreu dels Països Catalans.

Les persones que integrem aquest projecte assembleari, autogestionat i descentralitzat entenem la comunicació com una eina de transformació social i no com una simple mercaderia o negoci.

Per aquesta raó, la DIRECTA és una eina comunicativa per fer visibles les pràctiques dels moviments socials i els

projectes polítics, socials i culturals que plantegen un model alternatiu a l'actual.

Una gran xarxa de nuclis i col·laboradores escampades arreu del món i més de 2.800 subscriptores, que representen més del 70% del finançament, fan possible l'existència d'un mitjà de comunicació no supeditat a cap grup econòmic o polític i, per tant, crític amb els poders.

Amb motiu del judici a les preses polítiques, la DIRECTA edita 80.000 exemplars gratuïts del suplement que tens a les mans.

Fes-lo córrer!

Directa

Subscriu-t'hi i fes-te'n sòcia

www.directa.cat

Amb el suport de:

Irīdia_

Associació Catalana
per a la Defensa
dels Drets Humans

FUNDACIÓ
CATALUNYA
FONS PER A LA DEFENSA
DELS DRETS DELS CATALANS*

Fundació
ROCA GALÈS
CATALUNYA

Edita:

La Directa SCCL

C. Riego, 37, baixos esquerra

08014 Barcelona

Tel: 935 270 982

Mòbil: 661 493 117

directa@directa.cat

www.directa.cat

DIPÒSIT LEGAL: B 16982-2016

Coordinació

Gemma Garcia, Jesús Rodríguez

i David Bou

Portada

Negrescolor

Correcció

Èlia Olivan

Edició

Jesús Rodríguez

Fotografia

Victor Serri

Disseny gràfic i compaginació

Pau Fabregat

Distribució

Paula Rodríguez

TOTS ELS COLO

La solidaritat amb les represaliades pel procés independentista, simbolitzada iconogràficament amb els llaços grocs, s'ha manifestat amb múltiples formes, construint una xarxa de suport de dimensions inèdites

Eloi Latorre | @Homestatic

“**P**osa't un llaç groc en solidaritat amb Jordi Sànchez i Jordi Cuixart”. Aquesta consigna, llançada a les xarxes socials per l'Assemblea Nacional Catalana i Òmnium Cultural l'endemà que l'Audiència Nacional espanyola dictés ordre de presó preventiva per als seus presidents d'aleshores, el 17 d'octubre de 2017, va ser l'esclat. Aquell vespre ja es van veure molts llaços en les concentracions de rebuig a la mesura que es van celebrar a carrers i places d'arreu dels Països Catalans. Tot i que el seu ús és habitual des de la Primera Guerra Mundial en diversos llocs del món i contextos històrics (en solidaritat a víctimes de guerres, catàstrofes i afectades de diverses malalties), durant els darrers quinze mesos, aquests centímetres escassos de tela groga han esdevingut a casa nostra el logotip indiscutible d'una gran onada solidària vers les onze dirigents polítiques i socials que són o han estat a la presó a causa de l'organització del referèndum de l'1-O, i les set que s'han posat a disposició de la justícia europea, fora de l'Estat espanyol.

El llaç groc (i altres variants com clavells, mocadors o bufandes) s'ha estès en milers de solapes anònimes, i algunes de famoses, com la de Pep Guardiola a la banqueta del Manchester City o la d'un actor de la Fura dels Baus (que va motivar una polèmica disculpa de la companyia teatral per mostrar-lo a l'escenari del Teatro Real de Madrid). També s'ha guanyat un lloc a la façana de molts ajuntaments i edificis públics i ha esdevingut, gràcies a una tenaç activitat voluntària, element decoratiu perenne en carrers, places, carreteres i fins i tot (en forma de creu) en algunes platges.

Igualment, ha estat l'element vertebrador de tota mena d'actes solidaris des de la mateixa nit del 16 d'octubre de 2017, quan van ser empresonats els Jordis. Molts d'ells han estat marcats per la constància, com les concentracions que tenen lloc el mateix dia 16 de cada mes a moltes places dels Països Catalans, les marxes fins a la plaça Catalunya de Barcelona de cada divendres o les concentracions diàries dels Avis i Àvies de Reus a la plaça Mercadal (que van arribar a ser prohibides per la Junta Electoral abans de les

eleccions del 21-D). Ahora, però, tot aquest moviment solidari ha hagut de fer front a una campanya estigmatitzadora impulsada des de sectors unionistes pocs cops vista amb altres formes d'expressió d'idees: se l'ha acusat d'ocupar il·legítimament els espais públics, de dividir i de confrontar la societat catalana, i han sorgit grups radicals, sovint amb vincles d'extrema dreta [reportatge d'investigació a la Directa 460], dedicats a arrancar llaços i pancartes que demanen la llibertat de les empresonades.

Més enllà de la marea groga, la denúncia de la represàlia judicial contra qui va impulsar i convocar el referèndum de l'1 d'octubre s'ha plasmat amb formes i activitats molt diverses (vegeu desglossats), multitudinàries i de petit format, institucionals i improvisades, però ahora també s'ha vehiculat a través de xarxes més organitzades de nova creació. La més significativa, perquè aplega la totalitat de persones processades pels fets de l'1-O, és l'Associació Catalana de Drets Civils (ACDC); presentada a finals de novembre de 2017 i integrada ara mateix per divuit famílies de les persones preses, exiliades i investigades. L'ACDC,

DRETS DEL GROC

L'Associació Catalana de Drets Civils ha comptabilitzat 160.000 cartes rebudes pels presos i preses polítiques

segons expliquen des de l'entitat, s'ha plantejat un triple objectiu: donar-se suport mutu entre famílies amb circumstàncies molt diverses; canalitzar les mostres de suport i solidaritat arribades des de molts àmbits i, alhora, “denunciar també la vulneració dels drets fonamentals i dels drets civils que està duent a terme l'Estat Espanyol”, així

com “defensar els drets civils a nivell universal”. En aquest darrer capítol, l'associació ha promogut la campanya *Europe make a move* (Europa, mou-te), que insta a enviar cartes a les principals autoritats de cinc estats europeus per denunciar la repressió a l'independentisme a Catalunya, i també ha promogut diversos escrits adreçats a l'ONU amb el mateix objectiu. I, finalment, l'entitat també recull diners per afrontar les despeses judicials de la causa, mitjançant la recollida de donatius o la publicació de llibres firmats per les mateixes preses o els seus familiars.

En l'apartat de fer de pal de paller de la solidaritat, l'associació ha estat especialment proactiva a l'hora d'animar la ciutadania a enviar cartes a les seves famílies privades de llibertat; una crida que també s'ha fet des d'altres espais com l'ANC o Òmnium Cultural, partits polítics o els Comitès de Defensa de la República. Cap a finals d'any, l'associació havia comptabilitzat més de 160.000 missives rebudes entre totes les empresonades, malgrat la dificultat de dur a terme un recompte exacte. Una xifra de tal magnitud ha obligat les famílies a anar-les retirant de les presons amb

frequència setmanal, i estudien la possibilitat de posar-les a disposició de l'Arxiu Nacional de Catalunya.

A banda de l'ACDC, també han sorgit plataformes dedicades a recollir suports, tant en el capítol material com moral, per alguna de les represaliades en concret. Campanyes com Free Anna Gabriel (per a l'exdiputada de la CUP exiliada a Ginebra), Free Romeva (per a l'exconseller d'Exteriors empresonat), Free Oriol Now (per al president d'ERC Oriol Junqueras) o Free Cuixart (gestionat per amics i familiars del president d'Òmnium) han intentat aglutinar la solidaritat tant en les seves localitats de naixement o residència com en els entorns familiars, de trajectòria professional i de militància política. Un capítol a banda el mereix la iniciativa Free Forcadell, la darrera que s'ha presentat, que, per la rellevància institucional de l'expresidenta del Parlament que va llegir la proclamació de la república catalana, ha comptat amb l'impuls de les tres expresidentes de la cambrà vives i amb un manifest al qual han donat suport més de 500 diputades i exdiputades del Parlament Europeu i d'altres cambres de representants del continent.

Manifestacions massives, no només l'11-S

Durant els darrers tretze mesos, a Barcelona hi ha hagut diverses concentracions massives per demanar l'alliberament de les preses del procés i el dret a retorn de les exiliades. El 21 d'octubre de 2017, en reacció a l'empresonament dels Jordis, 450.000 persones abarrotaven el passeig de Gràcia, seguint la crida de la Taula per la Democràcia (plataforma que transcendia les entitats pròpiament sobiranistes). L'11 de novembre d'aquell any, més de 750.000 persones il·luminaven de dalt a baix el carrer de la Marina, en el que es va anomenar Diada Nacional per la Llibertat i que va donar la volta al món per la imatge de milers de telèfons mòbils amb la llum encesa. El 15 d'abril, a l'avinguda del Paral·lel, l'espai Democràcia i Convivència (on també hi havia entitats, partits i sindicats no estrictament independentistes) van reunir centenars de milers de persones al crit d'"Us volem a casa". El 14 de juliol, 110.000 manifestants, segons la Guàrdia Urbana, van anar des del carrer de Tarragona fins a la presó Model, que, paral·lelament, fou ocupada simbòlicament per diversos CDR. Un capítol a part mereix la marxa del 7 de desembre de 2017 a Brussel·les, considerada la més multitudinària celebrada els últims anys a la capital belga.

Arribada al cim
Montsec de Pallars
| FEDERACIÓ
D'ENTITATS
EXCURSIONISTES DE
CATALUNYA

Suport en alçada

Una de les activitats més impactants de suport a les empresonades i exiliades per organitzar el referèndum es va produir el 13 d'octubre passat. Més de 16.000 persones, gairebé simultàniament, van ascendir a dinou cims d'arreu de Catalunya de dificultats diverses, des de la pica d'Estats (de 3.143 metres) fins a Sant Ramon (a Sant Boi de Llobregat, de 293 metres). La iniciativa, batejada Cims per la Llibertat i impulsada des de l'Associació Catalana de Drets Civils, la Federació d'Entitats Excursionistes de Catalunya i altres entitats, estava amada

de simbolisme, ja que cada pic s'havia escollit en representació d'una de les empresonades i exiliades (i també d'Adrià Carrasco i Tamara Carrasco, represaliades per participar en activitats dels CDR). En cada cim, després de la lectura d'un manifest conjunt, un familiar de l'homenatjada adreçava unes paraules. Un altre gest solidari de caràcter muntanyenc va tenir lloc el passat 29 d'abril, quan una cadena humana de 3.500 voluntàries va traslladar els retrats de les preses i exiliades des de Collbató fins a l'agulla del Cavall Bernat, al cim de Montserrat.

Comiat nocturn als set
presos polítics de Lledoners
| LLUÍS BRUNET

Seguint l'impuls de 'Joan Bona Nit'

Des del seu trasllat a presons catalanes, el juliol passat, els centres penitenciaris de Lledoners, Puig de les Basses i Mas d'Enric s'han convertit en els tres epicentres de la solidaritat amb les nou preses polítiques. Especialment el penal bagenc, on hi ha confinats els set homes: a partir de la iniciativa d'un veí voluntàriament anònim, que es fa dir *Joan Bona Nit* i que cada vespre va començar a saludar els presos un a un. Aviat van començar a acompanyar-lo altres veïnes de Sant Joan de Vilatorrada i Manresa en concentracions cada cop més concorregudes.

En dates assenyalades, com l'aniversari de l'1 d'octubre o dels atemptats del 17 d'agost, s'hi han celebrat actes més multitudinaris, amb infraestructura i parlaments. També cal afegir, a les tres presons, nombroses actuacions musicals, des de cantades de cors més o menys improvisats fins a l'execució d'"El Mesies" de Händel amb més de 500 instrumentistes i cantaires voluntàries a Lledoners el 29 de desembre de 2018. A Figueres, per donar suport a Dolors Bassa, centenars de persones s'apleguen per sopar a la porta de Puig de les Basses cada dimarts.

Sopars, pilars i altres formats

En la nòmina d'activitats de solidaritat i denúncia de la situació de les represaliades pel referèndum de l'1-O, cal consignar activitats i formats d'allò més diversos. Com els sopars grocs, una iniciativa cuinada en origen per la xef Ada Parellada al seu restaurant de Barcelona el gener de l'any passat, per recollir diners per les caixes de resistència mitjançant un àpat on predominaven les menges d'aquest color. Aviat els sopars grocs van sortir dels restaurants de diverses forquilles per fer el salt a locals socials, places i carrers, i de les delicatessen a les carmanyoles

domèstiques, sobretot durant l'estiu, quan se'n van fer a moltes localitats. El món casteller també ha estat un pol de suport molt visible per a preses i exiliades: el 17 de juny, diverses colles van aixecar simultàniament els que es van batejar com a Pilars per la Llibertat en les seves localitats d'origen (fins a nou pilars); i abans, el febrer, una delegació de la Colla Vella dels Xiquets de Valls va viatjar fins a Madrid per aixecar castells a tocar dels penals d'Estremera, Alcalá Meco i Soto del Real; la Guàrdia Civil va practicar diverses identificacions d'activistes amb faixa.

Exterior de Mas d'Enric, on ha estat presa Carme Forcadell | LLUÍS BRUNET

Exterior de Puig de les Basses, on ha estat presa Dolors Bassa | TONI FERRAGUT

Solidaritat amb noms i cognoms

Més enllà dels actes de suport col·lectiu, també han tingut lloc mostres d'escalf centrades en alguna de les represaliades, sovint des de la seva localitat natal. En alguns casos han estat actes de certa complexitat, com les jornades "La Resposta", organitzades per la plataforma Free Anna Gabriel a Sallent, el maig, amb actuacions musicals i activitats, per recollir fons per a la caixa de resistència de l'exdiputada cupaire exiliada a Suïssa. També s'han fet jornades de to festiu i reivindicatiu per a Raül Romeva a Sant Cugat del Vallès, per a Jordi Cuixart

a Santa Perpètua de Mogoda, per a Carme Forcadell a Xerta o per a Marta Rovira a Vic. A Sant Vicenç dels Horts, la plataforma Free Oriol Now va muntar un partit de futbol solidari amb el president d'ERC l'abril passat. Oriol Junqueras també va rebre un homenatge a la Universitat Autònoma de Barcelona, on és professor associat, amb polèmica perquè la Facultat d'Economia i Empresa va denegar l'espai per fer-lo. El sindicat UGT, al seu torn, el Primer de Maig va organitzar un acte a Girona en suport a Dolors Bassa, qui n'havia estat dirigent.

IMPLICA-T'HI

FEST-TE'N SOCI

WWW.JUDICIDEMOCRACIA.CAT

ÒMNIUM
LLENGUA CULTURA PAÍS